

ผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

The Professional Administrators of Vocational Educational Colleges in Maha Sarakham

Province Under the Office of Vocation Educational Commission

ณัฐวัฒน์ จันทะบาล* ผศ.ดร.นฤมล สมคณา** ผศ.ดร.ดร.ศิริภาณี จุฑาปะมา***

*นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

***อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนใน 9 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา และด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) เปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 9 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ และ 3) รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนจำนวน 267 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีเพศแตกต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ต่างกันโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน

5. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปัญหาสำคัญ คือ งบประมาณในการบริหารมีจำนวนจำกัดโดยเฉพาะวิทยาลัยขนาดเล็ก สถานประกอบการและชุมชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสถานศึกษาน้อย การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่เต็มที่เท่าที่ควรบุคลากรขาดระเบียบวินัย ไม่ทำตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และมีข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรส่งเสริมสถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมของสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรจัดระบบงานและนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาครูผู้สอนด้านการทำวิจัย

คำสำคัญ : ผู้บริหารมืออาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

Abstract : The purposes of this research were: 1) to study the professionalism of administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province under the Office of Vocational Education Commission (OVEC) as perceived by teachers in nine aspects: academic affairs management, budgetary management, personnel management, quality assurance in education, public and community relations management, student affairs management, information technology management, educational research, and morality and desirable virtue, 2) to compare the professionalism of those administrators in all nine aspects as perceived by teachers, classified by gender, status/professional position, and experience; and 3) to collect the additional problems and suggestions related. The research sample group consisted of 267 teachers derived from employing Krejcie and Morgan's Table and simple random sampling technique. The instrument used for data collection was the questionnaire, constructed by the researchers with the reliability of 0.96. The statistics used in data analysis were percentage, mean, Standard Deviation (SD), independent t-test and F-test.

The main research findings were summarized as follows:

1. The professionalism of those administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province under the OVEC as perceived by teachers in most items was viewed at the highest level, except for academic affairs management, budgetary management, information technology management, and educational research which was at the high level.

2. The professionalism of those administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province under the OVEC as perceived by teachers with different genders was not different.

3. The professionalism of those administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province under the OVEC based on the opinions of teachers in terms of a different status/professional position, overall opinions showed that there was no difference, except for the management of information technology and educational research with the statistically significance at the level of 0.05. The other aspects had no difference.

4. The professionalism of those administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province under the OVEC based on the opinions of teachers for a different experience, overall opinions showed that it was different with the statistically significance at the level of 05, except for the management of quality assurance in education, public and community relations management, student affairs management, and morality and desirable virtue.

5. The major problems found in the professionalism of those administrators of vocational education colleges in Maha Sarakham Province included the inadequate administrative budget, especially in small colleges, low participation of the enterprises and community participated in the colleges' activities, and bad he Human Resource (HR) management due to a lack of discipline in personnel. The personnel did not follow the determined rules and regulations. The main suggestions were enterprises and community should be promoted to participate in the colleges' activities more. The leadership in the colleges' administrators should be developed. And the teachers should be developed in terms of research conduct.

Keywords : The professional administrators, vocational education colleges, the Office of Vocational Education Commission

บทนำ ผู้บริหารเปรียบได้ว่าเป็นจอมทัพสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ก้าวไปในกระแสของการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ผู้บริหารในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางบริบทที่หลากหลายต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพจึงจะเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน บุคคลดังกล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีอาชีวะ ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีวะ และผู้บริหารการศึกษามีอาชีวะ ซึ่งประจักษ์จรรยาบรรณสำคัญของขบวนการไฟฟูคูปปฏิรูปการศึกษาที่จะทำหน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนขบวนการไฟฟูคูปเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ โดยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติที่แสดงให้เห็นทั้งคุณภาพ ศักยภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับการศึกษานั้นเอง ผู้บริหารยุคปัจจุบันจึงจำเป็นต้องเป็นผู้บริหารแบบมืออาชีพ กล่าวคือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความประพฤติเป็นที่ยอมรับ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ในการทำงานแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสามารถโน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน มีความเป็นประชาธิปไตย นอกจากนี้จะเป็นผู้บริหารมืออาชีพแล้ว ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่ดีมีหลักสำคัญในการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งโดยรวมแล้วงานบริหารจะต้องทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติอย่างพึงพอใจของสมาชิกและงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ภายใต้เวลาและงบประมาณที่จำกัด (สมชาย เทพแสง. 2543: 15-16)

การจัดการด้านอาชีวศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. 2551 : 5) โดยมีการจัดการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและมีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการ

อาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในทุกระดับมีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา อันจะเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติได้ประกาศเป็นกฎหมายตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 20 ซึ่งจะทำให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีบทบาทชัดเจนมากขึ้น (บรรเลง ครนิต และคณะ. 2548 : 112 -113)

การที่จะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บริหารในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคามระดับมืออาชีพนั่น ต้องเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีมุมมองในการบริหารการทำงานเชิงกลยุทธ์ รู้จักการประมวลวิเคราะห์ ประเมินและตัดสินใจและยังต้องดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาในทุกด้าน ต้องมีวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องปรับแนวคิดในการบริหารจัดการบูรณาการที่เน้นการแก้ปัญหาและดำเนินการพัฒนาที่ผสมผสานชัดเจนทั้งเชิงนโยบายและภาคปฏิบัติ ต้องมีพฤติกรรมการบริหารแบบเชิงรุก เน้นผลงานหรือผลสำเร็จตามเป้าหมายและคุณภาพที่ได้วางไว้เป็นหลักสำคัญ บทบาทการนิเทศกำกับดูแลจะต้องชัดเจน ต้องมีความสามารถสูง ทั้งการกำกับดูแลช่วยเหลือ ชี้แนะและให้การสนับสนุน ต้องรู้จักการประสานงานและการตั้งศักยภาพของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในงานและกิจการของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ต้องมีบทบาทเป็นผู้ริเริ่มชี้แนะแนวทางความคิด และประสานความคิดที่ดีในการทำงานได้เป็นอย่างดี สามารถสร้างความเข้าใจร่วมกับบุคลากรและประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกฝ่ายได้ด้วยดี ยึดหยุ่นในการประสานสัมพันธ์กับบุคลากรทุกระดับได้เหมาะสมเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในส่วนต่างๆ อย่างเหมาะสม ดูแลให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรด้วยวิธีการที่สุจริต ยุติธรรม โปร่งใส พร้อมต่อการตรวจสอบในการดำเนินงานทุกด้านสามารถสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายและต่อวงการภายนอกถึงจุดยืนนโยบายการดำเนินงาน และการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการบริหารคุณภาพ การบริหารที่มุ่งเป้าไปสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาของสถานศึกษา (ธงชัย สันติวงศ์. 2546 : 18)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแนวทางปรับปรุงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามเพศ สถานภาพตำแหน่ง และประสบการณ์
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหาร

มีอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมีอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 401 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 267 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ครูเพศชาย จำนวน 144 คน และครูเพศหญิง จำนวน 123 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608-610; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148-149) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูผู้สอนในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก ปรากฏว่าได้ค่าที่ 1.81-5.76 จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 ชุด และสามารถเก็บได้กลับคืนมาจำนวน 267 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติ ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของค่าเฉลี่ยและการจัดอันดับของค่าเฉลี่ย

4.3 เปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกได้ดังนี้

4.3.1 เปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ ใช้ค่าสถิติ Independent Samples t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.3.2 เปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง ใช้ค่าสถิติ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของ เซฟเฟ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.3.3 เปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ ใช้ค่าสถิติ F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.3.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากง่าย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศต่างกัน ไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารกิจการนักเรียน/นักศึกษา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม มีปัญหาสำคัญ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน คืองบประมาณในการบริหารมีจำนวนจำกัดโดยเฉพาะวิทยาลัยขนาดเล็ก สถานประกอบการและชุมชนมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมของสถานศึกษาน้อย การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ดีเท่าที่ควร บุคลากรขาดระเบียบวินัย ไม่ทำตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ และมีข้อเสนอแนะสำคัญ คือ ควรส่งเสริมสถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมต่อกิจกรรมของสถานศึกษาให้มากขึ้น ควรจัดระบบงานและนำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรพัฒนาภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นกับผู้บริหารสถานศึกษา ควรพัฒนาครูผู้สอนด้านการทำวิจัย

อภิปรายผล

จากการศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานในยุคของการปฏิรูปการศึกษา ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงาน ในสถานศึกษาให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะเป็นมืออาชีพมากขึ้น ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 9 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีความเป็นมืออาชีพ สามารถที่จะบริหารงานสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สามารถที่สร้างทีมงานในการทำงาน มีการประสานงานระหว่างผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี พิมพ์พจน์ (2553 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า 1) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 9 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการ

บริหารงานบุคคล ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และผู้ร่วมงาน จำแนกตามสถานภาพ และปีที่สำเร็จการศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามหน่วยงานที่สังกัดพบว่า ด้านบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และด้านคุณธรรม จริยธรรม ของมหาบัณฑิตในสถานศึกษาของรัฐมีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพมากกว่าในสถานศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีสถานภาพตำแหน่งต่างกัน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูผู้สอนที่มีสถานตำแหน่งข้าราชการครู มีความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นมืออาชีพมากกว่าครูผู้สอนที่มีสถานตำแหน่งครูอัตราจ้างและพนักงานราชการครู ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ โคทนา (2552 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 5 มีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้าราชการครูที่มีตำแหน่งในการทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 5 โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากมีความเข้าใจหลักการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษามีการเฝ้าระวังตรวจสอบการทำงานของบริหารได้มากกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราวรรณ โคทนา (2552 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอุบลราชธานี เขต 5 ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 5 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอน ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 267 คน เป็นเพศชาย จำนวน 144 คน เพศหญิง จำนวน 123 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นข้าราชการครู จำนวน 148 คน พนักงานราชการครู จำนวน 28 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 91 คน จำแนกตามตามประสบการณ์ มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 36 คน มีประสบการณ์ 5-10 ปี จำนวน 64 คน มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 167 คน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานประกอบการโดยการร่วมกันจัดทำหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ชุมชน ท้องถิ่น และส่งเสริมให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ให้มากขึ้น เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเรื่องการสรรหาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ เข้ามาปฏิบัติงาน มีการสับเปลี่ยนหน้าที่เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถหลายๆ ด้านเพื่อให้บุคลากรมีความรอบรู้ การทำงานที่หลากหลาย และมีการสนับสนุนความเจริญก้าวหน้า
3. ด้านงบประมาณ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณแต่ละฝ่ายและงานอย่างคุ้มค่าตามสภาพความต้องการที่จำเป็น เพื่อจะได้ใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุดโดยเน้นหลักของความคุ้มค่า
4. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและจัดหาข้อมูลสารสนเทศให้เพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและควรส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษา และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนโดยเฉพาะองค์กรเอกชนที่มีศักยภาพในการสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ และการให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เข้ามามีบทบาทในการบริหารสถานศึกษา และเข้ามาเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน เช่น การส่งวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่บุคลากรของสถานศึกษาหรือนักเรียน รวมถึงการสนับสนุนในการพัฒนาการเรียนการสอนการฝึกทักษะอาชีพ เป็นต้น
6. ด้านการบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมงานสวัสดิการทั่วไปภายในและนอกสถานศึกษาให้มากขึ้น
7. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรสนับสนุนการรับส่งหนังสือราชการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ข้อมูลส่งถึงผู้รับได้เร็วขึ้น ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย
8. ด้านการวิจัยทางการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาดูงานวิจัยตามสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้กับบุคลากรให้เป็นผู้มีคุณภาพทางการเรียนการสอนต่อไป
9. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้บริหารควรเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการในสถานการณ์ต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความราบรื่น เน้นความยุติธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการทำวิจัยทางการศึกษา เช่น ผู้บริหารมีกระบวนการในการทำวิจัย หรือ ส่งเสริมการทำวิจัยของครูผู้สอนอย่างไร ที่ทำให้ประสบความสำเร็จ เพื่อมาปรับใช้ในการทำงานต่อไป
2. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลทางการศึกษาอันเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ว่าส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน/นักศึกษาอย่างไร มากน้อยเพียงใด
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพความเป็นนักบริหารสถานศึกษามืออาชีพโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกถึงข้อมูลโดยตรงจากผู้บริหารต้นแบบ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. ควรทำการศึกษาในแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ และทำการศึกษากับกลุ่มอาชีวศึกษาจังหวัด

อื่นๆ โดยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกบุคคล การสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่ม และการสัมภาษณ์ชุมชน ซึ่งจะทำให้ทราบถึง ข้อมูล ความคิดเห็นที่หลากหลายในความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

เอกสารอ้างอิง

จิราวรรณ โคนา. (2552). **ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของ**
ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุบลราชธานี เขต 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

(การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ธงชัย สันติวงษ์. (2542). **การบริหารเชิงกลยุทธ์.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

บรรเลง ศรีนิล และคณะ. (2548). **รายงานการวิจัยเส้นทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี.** กรุงเทพฯ
: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ :
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา. (2551). **ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125/ตอนที่ 43 ก/หน้า 1/มีนาคม.**

สมชาย เทพแสง. (2543). “ผู้บริหารมืออาชีพ”, **วารสารข้าราชการครู.** 7(1) : 22-25.

อัญชลี พิมพ์พจน์. (2553). **ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.